KARLSTADS KOMMUN**TEKNIK- OCH FASTIGHETSFÖRVALTNINGEN**

Tjänsteskrivelse 2012-01-30

Margareta Nilsson, 054 - 540 67 97

margareta.nilsson@karlstad.se

Teknik- och fastighetsnämnden

2012-02-22

Ärende 16

Älvpromenaden, utveckling av Karlstads centrala älvområde

Dnr TFN-2012-217 Dpl 217

Teknik- och fastighetsförvaltningens förslag

1. Godkänna förslag till uppdrag och mål för Älvpromenaden.
2. Ge teknik- och fastighetsförvaltningen i uppdrag att genomföra utvecklingen av Älvpromenaden i enlighet med föreslaget upplägg, tidplan, budget och organisation.
3. Ge teknik- och fastighetsförvaltningen i uppdrag att parallellt med utvecklingen av Älvpromenaden utveckla kommunens angränsande fastigheter och då i första hand inom kvarteren Almen och Björnen.

Sammanfattning av ärendet

I den strategiska planen för 2012-2014 har teknik- och fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden gemensamt fått ansvaret för åtagandet: "Utveckla ett älvstråk utmed Älvgatan, Residensparken och Museigatan i syfte utveckla Karlstads centrum och skapa Karlstads nya Solsida".

Beslutsunderlag

Teknik- och fastighetsförvaltningens tjänsteskrivelse den 30 januari 2012.

Ärende

Stadens utemiljö är en oundgänglig resurs i skapandet av attraktiva och hållbara städer. Det offentliga rummet och dess stödjande inramning med infrastruktur och byggnader är en plats för mänskliga möten, aktiviteter, avkoppling, lek och upplevelser. För att utemiljön ska bidra till att skapa bättre livsmiljöer bör först och främst våra mänskliga behov och de funktioner vi behöver och önskar i staden tillgodoses.

Bakgrund

Genom åren har insikten stärkts om centrala älvområdets stora samlade potential som, rätt utnyttjad, kan ge Karlstads attraktivitet ett rejält lyft. Området ligger centralt men är idag till stor del en outnyttjad resurs med unika förutsättningar.

Bakgrunden till att kommunen ser ett behov av ett större helhetsgrepp över området är att det finns flera enskilda uppdrag, projekt och aktiviteter som genomförts och som också planeras, samt idéer och frågeställningar som återkommande diskuteras. Ett samlat uppdrag med stort utrymme för process och dialog kan ge förutsättningar för en gemensam och tydlig inriktning och ett kraftsamlat förverkligande där kommunen samverkar och samspelar med andra intressenter.

I området finns en stark kulturprägel med KCCC, Brigadmuseet, Karlstads teater (operan), Värmlands museum, Museiparken med skulpturutställningar, Sandgrundsmuseet och Bibliotekshuset. Tillkomsten av länsmuseum och angränsande Sandgrundsparken har varit mycket framgångsrika projekt som båda förenar och utvecklar sambandet stad och älv. Båda projekten erbjuder utrymmen och platser för människors behov av möten, avskildhet, lek, upplevelser m.m. Sandgrundsparken är både park och ett evenemangsområde med konserter, nationaldagsfirande med mera som drar mycket besökare.

Flera andra aktiviteter och frågeställningar i området har varit och är aktuella exempelvis utveckling av Museigatan, konstmuseum i fd Sandgrund, ny lekplats i Museiparken samt förbättrad entre till Bibliotekshuset. Diskussioner har med jämna mellanrum förts om Residenstorgets anpassning för bl.a. kollektivtrafiken. Restaurang Båtens placering har kommit och gått på kommunens olika dagordningar under flera år. Almenparkens tråkiga karaktär och de stängda innergårdarna i flera kvarter, bland annat kvarteret Almen, är likaså ett återkommande samtalsämne. Utelivet med serveringar växer utanför Stadshotellet och nu senast sommaren 2011 i Residensparken. Inom stadsdelen Klara har utbyggnaden av Karlstads teater och det påbörjade bygget av Brigadmuseet och tillgängligheten till f.d. Överstebostället och dess tomt och älvstrand stärkt stadsdelens roll som en del av city.

Sammantaget finns ett samlat behov att med helhetssyn betrakta och lägga fast en långsiktig inriktning och ambition för det offentliga rummet för ett större geografiskt sammanhang som fortsättningsvis kallas Älvpromenaden.

Förutsättningar

Kommunfullmäktige har i den strategiska planen för 2012-2014 beslutat om följande åtagande: "Utveckla ett älvstråk utmed Älvgatan, Residensparken och Museigatan i syfte utveckla Karlstads centrum och skapa Karlstads nya Solsida". Ansvar för att åtagandet fullföljs delas gemensamt av teknik- och fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Övriga åtaganden enligt den strategiska planen som påverkar/ingår i detta uppdrag är:

- framtagande av ett stadsbyggnadsprogram
- genomföra en undersökning om medborgarnas syn på Karlstads stadskärna
- långsiktigt arbeta med BRT-lösningar för Karlstad

- Karlstad ska vara en av Sveriges bästa cykelkommuner och erbjuda ett sammanhängande cykelnät
- underlätta och förbättra dialogen mellan näringslivet och kommunen
- långsiktig och samordnad investeringsplanering med ökad andel extern medfinansiering

Det finns även uppdrag förenade med stadsmiljöprogrammets genomförande och inom Översiktsplan 2012 som berör detta uppdrag.

För 2012 finns 2 miljoner i beviljade medel för utredningsarbete av området.

Framtida Älvpromenaden

Karlstad ska vara en attraktiv stad där det centrala älvområdet, Älvpromenaden, ska vara en plats där det går att finna gemenskap, vila och upplevelse genom att människan, grönskan, vattnet, historien och kulturen står i centrum.

Utvecklingen av Älvpromenaden ska stärka stadens hållbarhet med utgångspunkt i:

- social hållbarhet möjlighet till positiva upplevelser, ett rikt kulturliv, god hälsa, delaktighet och trygghet
- ekologisk hållbarhet god kvalitet på vatten, mark och luft och biologisk mångfald
- ekonomisk hållbarhet stärka verksamheter och ett varierat näringsliv

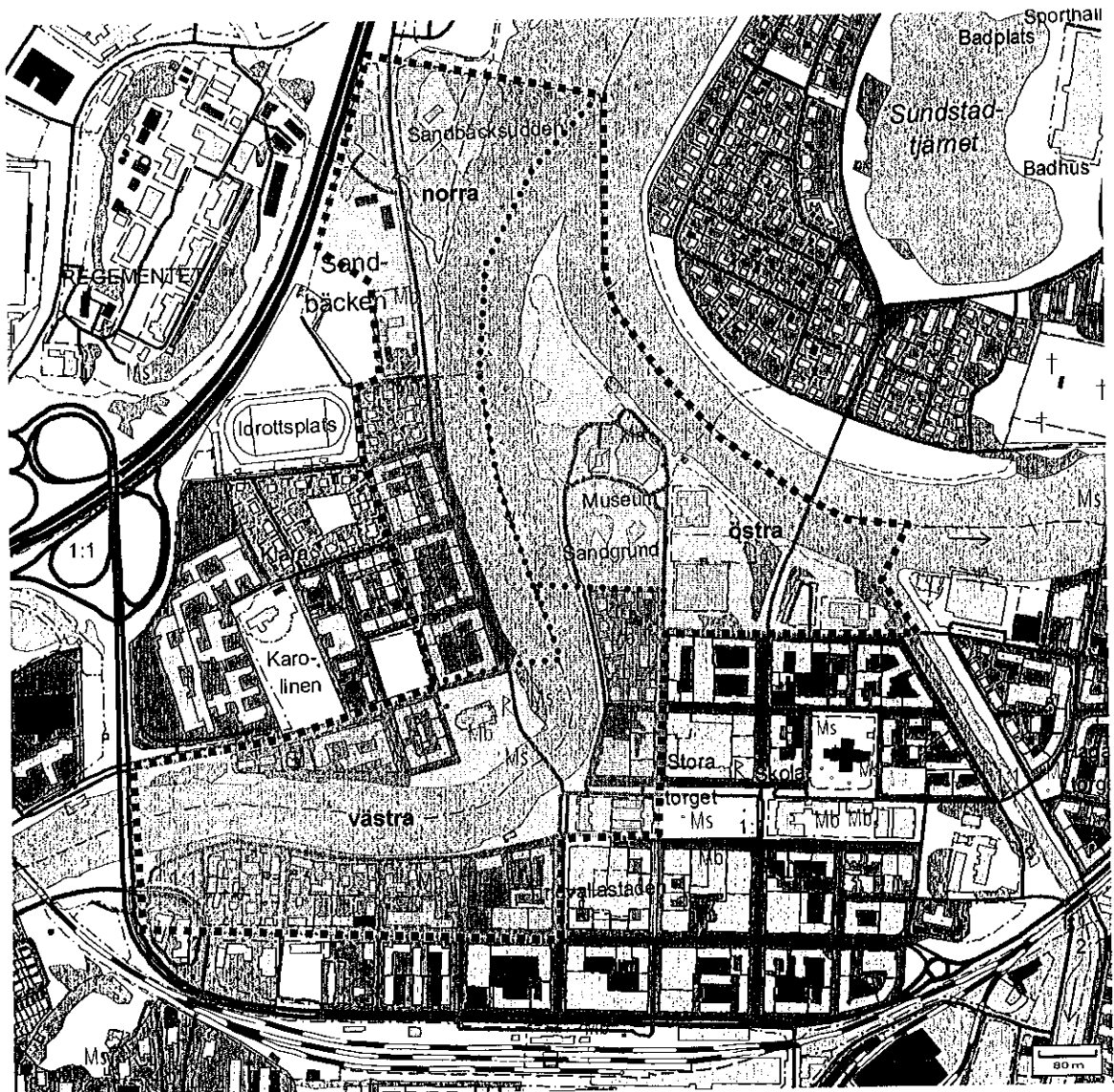
Målet är att - skapa rum och platser som människor attraheras av och vill vara i

- integrera och mer ta till vara älven som en del av det offentliga rummet
- framhäva och förstärka natur-, kultur- och kulturhistoriska värden
- skapa identitet i stadens olika möten med älven
- öka områdets tillgänglighet
- öka områdets trygghet
- öka områdets användbarhet
- öka områdets identitet som ett kulturellt stråk med inslag av konstnärlig gestaltning och kulturhistoria
- integrerad stadsmiljö där det offentliga rummet samspelar med kvartersmarkens gestaltning och tillgänglighet
- uppnå förändringar i det offentliga rummet som inspirerar och skapar mervärden för fastighetsägare i form av nya värdeskapande verksamheter
- uppnå förändringar inom kommunens angränsande fastigheter som skapar mervärden för det offentliga rummet
- binda samman älvområdet med stadens kommersiella centrum och därmed geografiskt utvidga uppfattningen av stadskärnans omfattning

Avgränsning av område

Älvpromenadens hela område som omfattas åt väster av västra älvgrenens båda sidor från Sandgrundsparkens norra spets ner till Klaraborgsbron. Åt öster av östra

älvgrenens södra sida från Sandgrundsparkens norra spets ner till Hyttabron. Området innefattar angränsande kvarter, allmänna gator och parker (Sandgrundsparken, Teaterparken, Residensparken, Almenparken, Badhusparken). Området innefattar även kommunens byggnader i form av fd Restaurang Sandgrund, Bibliotekshuset, Brigadmuseet, Karlstads teater, Överstebostället och Stadshuset (byggnaderna både inom Almen och Björnen) inklusive deras tomtmark och omgivning.

Översiktlig avgränsning av Älvpromenaden och delområden.

Älvpromenadens område är stort och kan därför delas in i tre delområden:

- västra Hybelejen
- norra Klara/Sandbäcken
- östra kulturstråket

Uppdrag och genomförande

Uppdraget ska ge underlag till ett långsiktigt ställningstagande om framtida utveckling och användning av älvområdet, övergripande om hela Älvpromenaden

och i ett första skede mer detaljerat om västra delen (Hybelejen). Prioritering av delområden och etapper samt successiv utbyggnad ska föreslås. Samband, utveckling och säkerställande av nuvarande och framtida stråk till centrumkärnan, Sandbäcken, viktiga besöks- och mötesplatser med mera skall studeras och beaktas.

Älvpromenaden är ett stadsutvecklingsuppdrag som innehåller två huvuddelar. I en första fas ska ett väl förankrat program tas fram för områdets framtida utveckling som bidrar till stadens attraktivitet. I en andra fas ska de högst prioriterade delarna av programmet projekteras och budgeteras och för att sen i den tredje fasen genomförs. Lägre prioriterade delar av programmet ska genomföras successivt senare vart efter medel anslås, men då som fristående deluppdrag.

Fas 1: Planering och förankring

- ⇒ stadsmiljövision, program, målpunkter, etappindelning och översiktlig gestaltning för hela Älvpromenaden
- ⇒ gestaltning västra delområdet Hybelejen
 - , genom förvaltningsövergripande arbete och helhetssyn
 - , genom dialog med medborgare och näringsidkare
 - , genom dialog med fastighetsägare (vision och medfinansiering)
 - , genom deltagande av fristående arkitekter och konstnärer

Fas 2 Projektering och budgetering

- ⇒ eventuell detaljplaneändring
- ⇒ förprojektering ombyggnad västra delområdet
- ⇒ budgetäskande
 - , genom kostnadsberäkning av västra delområdet
 - , genom dialog och samverkan med fastighetsägare (medfinansiering, åtkomst och rådighet)

Fas 3 Genomförande

- ⇒ färdigställda prioriterade etapper av västra delområdet
 - , genom samverkan med fastighetsägare
 - , genom utveckling av kommunens berörda fastigheter
 - , genom detaljprojektering och upphandling

Uppdraget ska genomföras i en öppen process med dialog och ett positivt lösningsorienterat förhållningssätt. Målet är att nå en god stadsplanering som tar sin utgångspunkt i platsen/området och invånarnas upplevelse av den. Kulturella resurser (materiella och immateriella) ska integreras i stadsutvecklingen genom ett strategiskt arbete som ett komplement till traditionell samhällsplanering. Konstnärliga och estetiska kvaliteter ska vävas in i arbetet med utformningen av hela Västra älvstråket.

Arbetet med stadsförnyelsen inom centrala älvområdet skall bygga på ledorden:

- Process och dialog Förändringar som föreslås ska diskuteras och utvecklas i en offentlig dialog där såväl kommunen, Centrum Karistad, näringslivet som medborgarna får tillfälle att ge sin syn på utemiljöns funktion, roll och utveckling.

- Hållbarhet Den Älvpromenad som skapas skall vara hållbar. Det uppnås genom att det ska vara god kvalitet och lång livslängd på material och utförande. Det skall också vara tillgängligt och användbart för alla.
- Helhetssyn Olika aktörer ansvarar för olika delar av den offentliga miljön. Ett huvudsyfte i stadsutvecklingsarbetet och särskilt i detta uppdrag är att samla olika intressenter kring dessa viktiga frågor. För att lyckas med helhetssyn behövs ett gemensamt språk och gemensamma målbilder. Begreppet helhetssyn omfattar såväl kulturhistoriska, estetiska som konstnärliga aspekter.

Tidplan, kostnader och organisation

Yttre tidsramen för projektet är ett gemensamt startuppdrag i berörda nämnder i februari 2012.

Fas 1 ska slutredovisas till berörda förvaltningsdirektörer senast den 14 december 2012 och till respektive nämnd vid januarisammanträdena 2013. Fas 2 inleds i slutet av fas 1 och ska rapporteras till berörda förvaltningsdirektörer i mars 2013 och till teknik- och fastighetsnämnden i april 2013 inom ramen för arbetet med budget 2014-2016. Avrapportering av läget i projektet sker till berörda nämnder och till tillväxtutskottet i samband med väsentliga skeden i processen. Fas 3 kan inledas efter att medel har avsatts inom kommunens budget.

Teknik- och fastighetsförvaltningen och dess nämnd har inom ramen för budgetarbetet tidigare år uppmärksammat behovet av en samlad översyn av "Västra Älvstråket" där stadens citykärna och Klarälven möts. I 2011 års budgetprocess hörsammade kommunledningen behovet och har för år 2012 beviljat 2 miljoner för utredningsarbetet. Förslag till budget:

fas 1	750 tkr
fas 2	750 tkr
ofördelat	500 tkr

Uppdraget kommer att utföras som ett projekt enligt kommunens projektmodell. Projektbeställning och huvudprojektledning ska ske av teknik- och fastighetsförvaltningens samhällsbyggnadsavdelning. Delprojektledning för fas 1 ska vara stadsbyggnadsförvaltningen och för fas 2 teknik- och fastighetsförvaltningen.

Styrgrupp för projektet ska bestå av förvaltningsdirektörerna för teknik- och fastighetsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen. För projektet ska en arbetsgrupp bildas bestående av tjänstemän från dessa förvaltningar samt representanter för andra intressenter. Till projektet ska en referensgrupp knytas bestående av bland annat fastighetsägare, verksamhetsidkare och intresseorganisationer.

Hans Wennerholm
Teknik- och fastighetsdirektör

Torbjörn Frykstedt
Avdelningschef

Beslutet skickas till

Margareta Nilsson, teknik- och fastighetsförvaltningen
Torbjörn Frykstedt, teknik- och fastighetsförvaltningen